

Byggnadsminnesförklaring av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse på stg 1125, Mickelsgård, Frösö sn, Östersunds kommun, Jämtlands län
(2 bilagor)

Fråga om byggnadsminnesförklaring väcktes 1985 av representant för ägarna.

Fastighetens ägare har liksom byggnadsnämnden godtagit de föreslagna skydds föreskrifterna.

Jämtlands läns museum har under hand tillstyrkt byggnadsminnesförklaring och föreslagna skydds föreskrifter.

Gården Mickelsgård ligger på södra Frösön vid Vallsundet. Läget är mycket anslående med bebyggelsen i söderläge på en terrass och åkermarken belägen ovan och nedanför gården.

Mickelsgårds historia går sannolikt tillbaka till medeltiden och gården omnämns första gången 1562 (DMS Dipl. Norw. 802 Jämtl.räk. 28 m fl). Gården utgör en sammanslagning av två tidigare enheter, Eriksgård och Mickelsgård. Eriksgård finns upptagen på karta från 1693 (LMV 2) och var då betecknad som krono- och ödeshemman, vars gårdstomt sedan länge varit obebyggd. Omkring år 1700 sammanslogs Eriksgård med Mickelsgård och på karta från 1709 (LMV 3) omfattade den nya enheten fyra littera, varav två utgjorde Mickelsgård, ett den forna Eriksgård och ett var färjemannens bostad nere vid Storsjöns strand.

1809 storskiftades Mickelsgård (LMV 39). Vid denna tid bestod byn av två gårdar, vardera omfattande två tunnland skattejord. Trots skiften och sammanslagningar kan man på storskifteskartan tydligt avläsa den gamla gränsen mellan Eriksgård och Mickelsgård. Eriksgårds forna tomt fanns exempelvis ännu kvar och utnyttjades som kålgårdar av byns båda hemman.

En jämförelse mellan storskifteskartan och dagens förhållanden visar ännu på många likheter, bl a i åkermarkens och gårdstomtens utnyttjande. Eriksgårds tomt är emellertid inte dokumenterad men är belägen några hundratal meter öster om Mickelsgård.

De två hemmanen sammanslogs efter storskiftet till en gård. Bostadshuset utgörs av en tvåvåning parstuga. Strax intill står en timrad dubbelbod samt en stor gjuten ladugård. Ett stycke ner i backen står ett härbre.

Ladugården är sedan något år under upprustning med bidrag av statliga byggnadsvårdsmedel.

Bostadshuset kan eventuellt vara från 1700-talet men dess exteriör härrör från 1800-talets senare årtionden. Huset är timrat på grund av natursten, har faluröd locklistpanel och taket täckt av tvåkupigt tegel. Ladugården är byggd i mitten av 1800-talet i gjutteknik, sannolikt av dalkarlar, är putsad samt har tvåkupigt tegeltak. Den används idag som förråd och den pågående upprustningen rör endast exteriören.

Dubbelboden är av hög ålder. Den är timrad på hörnstenar, och har haft vedtak. Härbret är också timrat och byggt på hörnstenar. Taket har varit av spån och under senare tider delvis täckts med takplåt.

Skyddsområdet omfattar gårdstomten samt marken österut och söderut ner till härbret.

Byggnaderna på Mickelsgård, stg 1125, samt tomtmarken bevarar med stor tydlighet egenarten i Jämtlands äldre bebyggelsestruktur och gången tids bebyggelse, ladugården representerar en intressant byggnadsteknik och är med hänsyn därtill att anses som synnerligen märklig.

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m, de rubricerade byggnaderna och dess skyddsområde på fastigheten Mickelsgård stg 1125, Frösö sn, Östersunds kn, Jämtlands län, för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

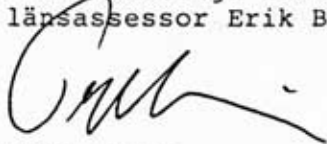
1. Skyddsföreskrifterna omfattar bostadshus, ladugård med torrdass, dubbelbod och härbre.
2. Skyddsföreskrifterna berör byggnadernas exteriörer samt ladugårdens gjutna innerväggar.
3. Byggnaderna får ej rivras eller flyttas.
4. Byggnaderna skall underhållas och får ej till sitt yttre byggas om eller förändras på annat sätt.
5. Underhållsåtgärder som rör exteriören såsom ommålning samt reparation av timmer- och putsfasader, träpanel, takbeläggning, skorstenar, fönster, grund osv skall utföras på sådant sätt att byggnadernas kulturhistoriska värde inte minskas. Innan underhållsåtgärder vidtages enligt ovan skall samråd ske med länsstyrelsen som också lämnar råd och anvisningar i dessa frågor.
6. Det på bilagda karta markerade området (~~bifogas detta beslut~~) får inte bli föremål för väsentlig förändring. Såväl ändringar i befintlig bebyggelse som eventuell ny bebyggelse får först komma till stånd efter samråd med länsantikvarien.
7. Om boningshuset skadas av brand eller annan våda, får det återuppbyggas såvida anpassning sker till den allmänna karaktären hos de kringliggande byggnaderna samt till områdets kulturhistoriska värde. Sådana åtgärder som nämnts under denna punkt skall utföras i samråd med länsantikvarien.
8. Området kring byggnadsminnet skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas.

Om ändring av byggnadsminne i strid med skyddsföreskrifterna anses nödvändig för att byggnaderna ska vara till nytta eller sådan ändring i övrigt kan anses påkallad av särskilda skäl, kan länsstyrelsen enligt 14 § lagen (SFS 1988:950) om byggnadsminnen m m meddela tillstånd härtill.

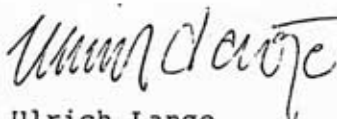
Enligt 21 § (SFS 1988:950) lagen om byggnadsminnen m m gäller detta beslut omedelbart även om det överkla-

./. Beslutet kan överklagas hos kammarrätten i Sundsvall,
se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har förste
länsassessor Erik Berglund deltagit.

Tage Levin
länsråd

Ulrich Lange
bitr länsantikvarie

Sändlista

Göran Sundblad, Kristianstadsgatan 22, 214 23 Malmö
Eva Sundblad, Agraftvägen 11, 126 41 Hägersten
Inger Gustafsson, Döbeliusvägen 43, 253 67 Helsingborg
Ingvar Lundahl, Hebsackersgatan 16, 252 37 Helsingborg
Lena Sundblad Kova'cs, Eriksdalsgatan 54, I, 116 59
Stockholm
Anders Lundahl, Adilsvägen 4, 198 00 Bålsta

 = skyddsområde för byggnadsminne